

Istungidokument

B8-0319/2016

2.3.2016

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

olukorra kohta Eritreas
(2016/2568(RSP))

Victor Boştinaru, Linda McAvan, Norbert Neuser, Elena Valenciano, Ana Gomes, Maria Arena, Marita Ulvskog, Marlene Mizzi, Doru-Claudian Frunzulică, Enrique Guerrero Salom, Pier Antonio Panzeri, Richard Howitt
fraktsiooni S&D nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Eritreas
(2016/2568(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Eritrea kohta, sealhulgas oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni Eritrea ja Dawit Isaaki kohta¹,
 - võttes arvesse 3. veebruaril 2016. aastal kinnitatud Eritrea riiklikku soovituskava 11. Euroopa Arengufondi raames,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi arengukomisjoni raames kontrollimisega tegeleva töörühma A 11. novembri 2015. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 18. septembri 2014. aasta avaldust poliitvangide kohta Eritreal,
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse 2015. aasta aruannet Eritrea ja Euroopa Liidu partnerluse kohta,
 - võttes arvesse inimõigusi Eritreas käsitleva ÜRO uurimiskomisjoni 8. juunil 2015. aastal meediale tehtud avaldust,
 - võttes arvesse ÜRO naiste õiguste agentuuri 2014. aasta juuni riigiaruannet Eritrea valitsuse kohta,
 - võttes arvesse piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsiooni nr 29 sunniviisilise töö kohta, konventsiooni nr 105 sunniviisilise töö kaotamise kohta ning konventsiooni nr 87 ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta,
 - võttes arvesse muudetud Cotonou lepingut,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Eritrea kodanikke peetakse meelevaldselt kinni või neid arreteeritakse mitmel alusetul põhjusel – sealhulgas valitsuse vastaste seisukohtade, ajakirjandusega tegelemise, mitteametliku usu väljendamise, kohustusliku sõjaväeteenistuse vältimise või sellest põgenemise, välismaiste üksustega koostöö tegemise, riigist põgenemise katse või riigist põgenenud sugulase tõttu – või ilma selgesõnalise põhjuseta määramata

¹ ELT C 51E, 22.2.2013, lk 146.

- ajaks; arvestades, et kinnipeetutele keeldutakse anda arstiabi; arvestades, et lapsi hoitakse kinni samades ebainimlikes tingimustes kui täiskasvanuid; arvestades, et naissoost kinnipeetuid valvavad tihtipeale meessoost töötajad, mistõttu suureneb seksuaalse ja soolise vägivalla oht;
- B. arvestades, et Eritreas on alates 1998.–2000. aastal Etioopiaga toimunud sõda kehtinud eriolukord; arvestades, et teisitimõtlemiseks või muutuseks võimalust ei ole, kuna Eritreas on poliitiline opositsioon keelatud; arvestades, et inimeste kadumise kohta küsimise või valitsuse poliitika üle arutamise tõttu tunnistatakse inimene reeturiks ning sellele järgneb tõsine karistus; arvestades, et riiklikke valimisi ei ole toimunud 1993. aastast alates; arvestades, et ikka veel ei ole toimunud 2009. aasta piirkondlikke valimisi; arvestades, et isegi enne Rahvusassamblee laiali saatmist 2002. aastal, võeti seaduseid vastu valitsuse dekreediga;
- C. arvestades, et suur hulk eritrealasi põgenevad hirmu ja rõhumise eest ning nad on kolmas suurim Euroopasse suunduv pagularühm, kuna iga kuu põgeneb riigist 5000 inimest; arvestades, et kuritegelikud rühmitused Eritreas ja selle naaberriikides kohtlevad pagulasi tihtipeale halvasti, röövivad ja kuritarvitavad neid; arvestades, et eritrealased taotlesid Euroopas varjupaika süüriialastega võrreldes peaaegu kaks korda enam alates 2012. aastast kuni 2015. aasta keskpaigani; arvestades, et 2014. aasta oktoobris oli Sudaanis ja Etioopias vastavalt üle 100 000 Eritreast pärit pagulast; arvestades, et ÜRO pagulaste ülemvoliniku sõnul on riigist põgenenud üle 400 000 eritrealase ehk 9 % elanikkonnast;
- D. arvestades, et 2001. aasta septembris peeti ilma süüdistust esitamata, kohtumenetluseta või õigusabi võimaluseta kinni 11 juhtivat poliitikut ja 10 sõltumatut ajakirjanikku, kes kajastasid poliitikute kriitikat valitsuse vastu, ja nende seas Rootsi-Eritrea kodanik Dawit Isaak, ning rahvusvahelise kogukonna korduvatele üleskutsetele vaatamata hoitakse neid ikka veel kinni või nad on kinnipidamise ajal surnud; arvestades, et ajakirjandusvabadust ei ole, kuna sõltumatu meedia on Eritreas keelatud, ning et Piirideta Ajakirjanike maailma ajakirjandusvabaduse indeksi arvestuses on Eritrea 170–180 hinnatud riigi seas kaheksandat aastat järjest viimasel kohal; arvestades, et praegu hoitakse kinni vähemalt 16 ajakirjanikku ning kümneid ajakirjanikke on pidanud oma turvalisuse tagamiseks põgenema välismaale; arvestades, et inimõigusi Eritreas käsitlev ÜRO uurimiskomisjon on tulutult nõudnud kinnipeetute, sealhulgas ajakirjanike vabastamist;
- E. arvestades, et täidesaatev võim kontrollib kohtusüsteemi, ning tundub, et kohtunikena tegutsevad tegelikult sõjaväejuhid, julgeolekutöötajad ja uurijad; arvestades, et kohtumenetlused ja -otsused on harva avalikud, ning et enamus kohtuotsuseid tehakse ainuüksi juurdlusaruannete ja piinamise teel saadud tunnistuste põhjal; arvestades, et mõnedele süüdistatavatele ei teatata nende kohtumenetlusest ega karistuse kestusest; arvestades, et valitsus sekkub sageli kohtusüsteemi; arvestades, et süüdistatavatel puudub võimalus kasutada kaitsjat;
- F. arvestades, et sõjaväeteenistus on kohustuslik kõikidele 18–50-aastastele eritrealastele, ilma et oleks võimalik sellest veendumuste tõttu keelduda; arvestades, et kuigi seaduses on sõjaväeteenistuse kestuseks määratud 18 kuud, jääb enamus eritrealasi teenistusse määramata ajaks; arvestades, et paljusid ajateenijaid kasutatakse sunniviisiliseks tööks

ning neile antakse tsiviilkohustusi; arvestades, et ajateenijatele ei maksta rohkem kui 30 dollarit kuus, mis ei ole piisav perede eest hoolitsemiseks; arvestades, et ajateenijad ei saa otsida ametlikku tööd ega astuda ülikooli;

- G. arvestades, et Eritreas ei ole asjakohast avalikku sfääri, kus kodanikuühiskonna organisatsioonidel oleks võimalik vabalt tegutseda; arvestades, et püüdlused rahumeelselt meelt avaldada on lõppenud arreteerimiste, kinnipidamiste ning isegi kohtuväliste hukkamistega; arvestades, et sõltumatud ametiühingud on keelatud; arvestades, et ainus võimalus ühiskonna asjades osalemiseks ning töötingimuste kaitsmiseks on läbi võimul oleva erakonnaga liitumise; arvestades, et inimõiguste rühmadele ei anta riigi külastamiseks luba ning et Eritrea valitsuse iseseisva toimetuleku poliitika piirab märkimisväärselt rahvusvahelise humanitaarabi võimalusi;
- H. arvestades, et eritrealasi ei lubata riigist lahkuda ilma valitsuse loata ning et väljasõiduviiasid antakse välja suvaliselt; arvestades, et piiratakse liikumist piirialadele ning et Eritrea valitsus järgib poliitikat, mille kohaselt lastakse selle eeskirja rikkujad maha; arvestades, et välismaal elavad eritrealased peavad oma sissetulekust maksma 2 % taastamis- ja ülesehitusmaksu, mida kutsutakse mitteametlikult diasporaa maksuks;
- I. arvestades, et Euroopa riigid lükkavad eritrealaste varjupaigataotlused enamasti tagasi;
- J. arvestades, et ÜRO eriraportöörile Sheila Keetharuthile on keelatud riiki siseneda, kuigi ta on ÜRO-le esitanud riigi kohta laiaulatuslikke mureküsimusi ja soovitusi sisaldavaid aruandeid; arvestades, et 2008. aastal saadeti välismaised korrespondendid riigist välja;
- K. arvestades, et Eritrea valitsuse ainuomandis on maa ja loodusvarad; arvestades, et valitsus kasutab seda premeerimis- ja karistussüsteemina; arvestades, et sõjaväe ja erakonna töötajad on omandanud maad, kinnisvara ja ettevõtteid enda hüvanguks; arvestades, et naised saavad maad harvemini, kuna nad läbivad sõjaväeteenistuse vähem tõenäoliselt;
- L. arvestades, et homoseksuaalne tegevus on Eritreas ebaseaduslik ning et valitsus keeldub diskrimineerimisvastaste seaduste rakendamisest, mille eesmärk oleks kaitsta lesbisid, geisid, biseksuaale ja transsoolisi inimesi;
- M. arvestades, et Euroopa Liit on otsustanud jätkata arenguabi andmist Eritreale, eelkõige 26. oktoobril 2015. aastal esitatud 200 miljoni euro suuruse riikliku soovituskava kaudu;
- N. arvestades, et kuna Eritrea režiimi poolt toimepandud inimõiguste rikkumised on ulatuslikud ja tõsised, ning et esineb palju märke selle kohta, et režiim hoolib vähe oma kodanike heolust, et režiim on ebausaldusväärne arengukoostööpartner, et levinud on korruptsioon ja et riigi rahanduse juhtimine on peaaegu täielikult läbipaistmatu ning et on oht rände haldamiseks ette nähtud Euroopa Arengufondi vahendeid väärkasutada, kutsus Euroopa Parlament 11. novembril 2015. aastal Euroopa Arengufondi komiteed üles jätma riikliku soovituskava vastu võtmata seni, kuni ei ole korraldatud täiendavat arutelu;
- O. arvestades, et Euroopa Komisjon jättis selle seisukoha tähelepanuta ning et see jäi edastamata Euroopa Arengufondi komiteele, kes võttis riikliku soovituskava vastu, mis jõustus 3. veebruaril 2016. aastal;

1. kutsub Eritrea valitsust üles lõpetama opositsiooni ja süütute kodanike kinnipidamise; nõuab süüdistatavatele õiglast kohtumenetlust ning piinamise ja muu alandava kohtlemise, nagu toidu, vee ja arstiabi piiramine, kaotamist; tuletab Eritrea valitsusele meelde tema hoolsuskohustust uurida kohtuvälist hukkamist;
2. mõistab hukka suure abi andmise jätkamise Eritreale ELi poolt ning eelkõige Eritrea riikliku soovituskava kinnitamise 200 miljoni euro väärtuses; kutsub komisjoni üles vaatama läbi kokkulepitud järelevalve Euroopa Parlamendiga, kaaluma põhjalikult parlamendi väljendatud mureküsimusi ja soovitusi ning tagama nende edastamise Euroopa Arengufondi komiteele;
3. avaldab kahetsust asjaolu üle, et 11. novembril 2015. aastal väljendatud mureküsimusi ei võetud arvesse, ning palub komisjonil tagada riikliku soovituskava rakendamise täielik järelevalve ning hoida parlamenti kursis kogu protsessi ajal;
4. julgustab Eritrea valitsust viima viivitamatult läbi reforme, nagu riigi üheparteilise süsteemi nõrgendamine ning Rahvusassamblee toimimise ja valimiste korraldamise jätkamine; kutsub Eritrea valitsust üles austama rahvusvahelise kogukonna üleskutseid ja vabastama alusetult vangistatud inimesed;
5. nõuab, et loodaks kolm erinevat ning hästi kindlaks määratud valitsusharu Eritreas ning et kasutataks kvalifitseeritud kohtunikke, kes on valitud õiglastel ja läbipaistvatel valimistel;
6. tuletab Eritrea valitsusele meelde, et õigus oma päritoluriigist lahkuda on sätestatud rahvusvahelises inimõigustealases õiguses; kutsub valitsust üles võimaldama vaba liikumist ning lõpetama diasporaamaksu kogumise välismaal elavatel eritrealastel;
7. kutsub Eritrea valitsust üles pidama kinni sõjaväeteenistuse seadusest, loobuma kodanike kasutamisest sunni viisiliseks tööks, lõpetama välismaiste ettevõtete lubamise kasutada ajateenijaid tasu eest, võimaldama sõjaväeteenistusest keeldumist oma veendumuste tõttu ning tagama ajateenijate kaitse;
8. tuletab Eritreale meelde tema Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidega võetud kohustused, eelkõige seoses kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ametiühingute õigusega organiseeruda, rahumeelselt meelt avaldada, osaleda ühiskonna asjades ning võidelda töötajate paremate tingimuste eest; kutsub Eritrea valitsust üles tunnistama kehtetuks poliitika, millega keelatakse sellised vabaihendused, mille pangaarvel on vähem kui 2 miljonit USA dollarit;
9. nõuab, et ELi liikmesriigid järgiksid tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ning tuletab neile meelde, et tagasi saabuval varjupaigataotlejal peetakse tõenäoliselt meelevaldselt kinni ning neid piinatakse riigist põgenemise katse pärast;
10. mõistab hukka Eritrea valitsuse poliitika, mille kohaselt võetakse meelevaldselt ära kodakondsus, ning nõuab, et kõiki Eritrea kodanikke koheldaks seaduse ees õiglaselt ja võrdselt;
11. kutsub Eritrea valitsust üles täitma ÜRO ja muid rahvusvahelisi kohustusi, mida ta on võtnud, sealhulgas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava

kohtlemise ja karistamise vastane konventsiooniga võetud kohustusi; nõuab sellega seoses suuremat läbipaistvust ja koostööd ÜRO inspektorite ja rahvusvaheliste vaatlejatega, et nad saaksid vastavalt konventsioonile kontrollida kinnipidamisasutusi otstarbekalt ja ilma takistusteta;

12. mõistab hukka Eritrea valitsuse maade ja varade monopoli ning nõuab, et nad lõpetaks varade kasutamise viisil, millega kontrollitakse elanikkonna tegevust;
13. taunib asjaolu, et Eritrea valitsus keeldub lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste õiguste kaitsmisest;
14. peab kahetsusväärseks asjaolu, et naiste ning eriti naissoost ajateenijate ja kinnipeetute seas on suurenenud oht langeda seksuaalse ja koduvägivalla ohvriks; mõistab hukka nn konkubiinide kasutamise sõjaväelaagrites ning poliitika, mille kohaselt antakse maad sõjaväeteenistuse läbinud inimestele, kuna sellega asetatakse naised ebasoodsasse olukorda;
15. mõistab hukka välismaiste ettevõtete kaudse osalemise sunniviisilises töö Eritreas ning nõuab aruandekohustuse paremat täitmist ning nende operatsioonide hindamist Eritreas siduvat hoolsuskohustust ja aruandlust puudutavate algatuste abil;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, AKV-ELi ministrite nõukogule ning AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele, ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO ja Aafrika Liidu peasekretärile ning Eritrea valitsusele ja parlamendile.